

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 21 Μαΐου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρήστος Σώκος Πρόεδρος, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος Εισηγητής και Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 19-4-2021 Προδικαστικής Προσφυγής με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 832/20-4-2021 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «...» νομίμως εκπροσωπούμενης.

Και του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της από 12-3-2021 κοινοποιηθείσας υπ' αρ. 21033/12-3-2021 Απόφασης Διοικητή της αναθέτουσας, καθ' ο μέρος κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος στις ΟΜΑΔΕΣ Α και Β της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για την ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΑ, αθροιστικής εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης, αξίας 107.350,00 ευρώ, που προκηρύχθηκε με τη με αρ. 53/2020 διακήρυξη, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με Μοναδικό ΑΔΑΜ ... την 20-11-2020 και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό α/α ....

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1.Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. ...και ποσού 600,00 ευρώ..

2. Επειδή, στο πλαίσιο διαδικασίας εμπίπτουσας λόγω εκτιμώμενης αξίας και χρόνου δημοσίευσης στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ, η νυν από 19-4-2021 ασκείται εκπροθέσμως κατά της από 12-3-2021 κοινοποιηθείσας εκτελεστής πράξης περάτωσης σταδίων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών-οικονομικών προσφορών. Όπως με σαφήνεια προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, ήδη από 12-3-2021, ώρα 11.27.26 πμ, μέσω της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, με σήμανση προς «Όλους τους συμμετέχοντες» και περαιτέρω κατηγορία έγγραφου «Προς Προμηθευτή», δηλαδή ως απευθυνόμενο προς οικονομικούς φορείς και όχι ως εσωτερική κοινοποίηση σε όργανα της αναθέτουσας (όπως τα έγγραφα, κατηγορίας «Εσωτερικό Στοιχείο-sourcing», Απόφαση ΑΕΠΠ 280/2018), κοινοποίησε σε κάθε διαγωνιζόμενο η αναθέτουσα μήνυμα (με τίτλο «ΚΑΛΗΣΠΕΡΑ ΣΑΣ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ 21033/12-3-2021 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ... ΓΙ ΑΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΑΣ., ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙ ΑΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ») με συνημμένη την προσβαλλομένη στο αρχείο με τίτλο SAVED-ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΑΕΠΠ.pdf, την ίδια δε ημέρα ανάρτησε εξάλλου την ίδια προσβαλλομένη, στον ελεύθερης χρήσης και ορατό σε κάθε εν γένει πολίτη, χώρο του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Τα παραπάνω επιβεβαιώθηκαν άλλωστε και με το από 9-6-2021 και με αρ. πρωτ. 18560 έγγραφο της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΣΗΔΗΣ), η οποία επιρρωνύει τα ανωτέρω, εξηγώντας συγχρόνως τι απάντησε στον προσφεύγοντα στην ηλεκτρονική της επικοινωνία μαζί του, την οποία επικλήθηκε και επισύναψε στην προσφυγή του, ως επικαλούμενη απόδειξη μη κοινοποίησης στον ίδιο και μη λήψης γνώσης της προσβαλλομένης και τούτο, ενώ ήταν εμφανής η κοινοποίηση και στον ίδιο,

από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Το ως άνω έγγραφο δε, απεστάλη κατόπιν Πράξης του Κλιμακίου, ακριβώς για να επιβεβαιωθεί τι εννοούσε το από 8-4-2021 απαντητικό έγγραφο που απέστειλε το helpdesk ΕΣΗΔΗΣ κατόπιν ερωτήματος του προσφεύγοντα και το οποίο αυτός επικλήθηκε στην προσφυγή του και τούτο, διότι ακριβώς το Κλιμάκιο δι' αυτεπαγγέλτου ελέγχου στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, διέγινωσε ότι ο προσφεύγων είχε λάβει μέσω της μόνης υποχρεωτικής και επαρκούς κατά νόμο λειτουργίας ειδοποίησης, ήτοι της ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, την παραπάνω προσβαλλομένη ήδη από 12-3-2021, τα ανωτέρω δε, προκειμένου να εξαντληθεί η πιθανότητα να έχει όντως λάβει χώρα μια εις βάρος του προσφεύγοντος δυσλειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ, που δεν εμφάνισε στην ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του ΕΣΗΔΗΣ την παραπάνω από 12-3-2021 κοινοποίηση, παρότι από την ίδια την πρόσβαση του Κλιμακίου στο σύστημα προέκυπτε ότι αυτός την είχε λάβει άμεσα και κανονικά από 12-3-2021. Πάντως, το εκ του προσφεύγοντος επικαλούμενο έγγραφο της 8-4-2021 ποτέ δεν ανέφερε ότι αυτός δεν έλαβε κοινοποίηση μέσω ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΣΗΔΗΣ της προσβαλλομένης, αλλά ότι δεν έλαβε επιπρόσθετη ειδοποίηση μέσω email, ενώ εξάλλου και ο προσφεύγων επικαλείται εκτυπώσεις οθόνης του λογαριασμού του, που δείχνουν ότι δεν έλαβε συμπληρωματικό το έγγραφο και στις εκκρεμείς προσωπικές ειδοποιήσεις και όχι ότι δεν το έλαβε μέσω της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, στο οικείο πεδίο του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Εξάλλου, στις 8-4-2021, ο προσφεύγων δεν ρώτησε το ΕΣΗΔΗΣ γιατί τυχόν δεν έλαβε στη λειτουργία ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του διαγωνισμού και, βλ. κατωτέρω, τη νομίμως προβλεπόμενη ακριβώς λειτουργία για την παραλαβή κοινοποιήσεων εκτελεστών πράξεων, αλλά γιατί δεν έλαβε email και τη συμπληρωματική υπομνηστική ειδοποίηση στην αρχική σελίδα, ώστε να ανοίξει τη λειτουργία ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του διαγωνισμού. Πάντως, ήδη από 8-4-2021, το helpdesk ΕΣΗΔΗΣ απάντησε στα ανωτέρω, επισημαίνοντας στον προσφεύγοντα ότι η υπομνηστική ειδοποίηση και το email λειτουργούν επικουρικά με τη λειτουργία ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του διαγωνισμού και μάλιστα, υποδεικνύοντας του τις σχετικές διατάξεις νόμου, υπογράμμισε σε αυτόν ότι οι

κοινοποιήσεις γίνονται μέσω του Συστήματος, ασχέτως συμπληρωματικών email και πρόσθετων ειδοποιήσεων και επικοινωνιών που δεν παράγουν έννομες συνέπειες, τονίζοντας ότι οι χρήστες συστήματος είναι «υποχρεωμένοι να συνδέονται σε αυτό ανά τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να παρακολουθούν τις σχετικές ειδοποιήσεις και επικοινωνίες. Ειδικότερα μάλιστα, το ως άνω από 9-6-2021 επεξηγηματικό έγγραφο της ως άνω Διεύθυνσης, σχετικά με το παραπάνω από 8-4-2021 απαντητικό προς τον προσφεύγοντα και εκ του ιδίου, επικαλούμενο έγγραφο, διευκρινίζει ότι ο προσφεύγων ναι μεν, «δεν έλαβε ειδοποίηση στην περιοχή «Εκκρεμείς Ειδοποιήσεις», ούτε ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.», πλην όμως, «2. Η συγκεκριμένη επικοινωνία είχε ως αποδέκτη «Όλοι οι συμμετέχοντες» (βλ. συνημμένο 1 - Στιγμιότυπο 12.03.2021 Επικοινωνίας), ως εκ τούτου η εταιρεία ...έλαβε την επίμαχη επικοινωνία στις 12/03/2021 και ώρα 11.27.26, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος, μετά του σχετικού συνημμένου αυτής.». Άρα, ο προσφεύγων έλαβε την κοινοποίηση μέσω ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ του ΕΣΗΔΗΣ και όχι σωρευτικά και επιπλέον αυτού, μέσω των επιπρόσθετων αυτής και προοριζόμενων για μηνύματα απευθυνόμενα ειδικά στον συγκεκριμένο φορέα και όχι σε όλο το κοινό των οικονομικών φορέων, πεδίου εκκρεμών ειδοποιήσεων και μηνύματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Πλην όμως, το άρ. 8 παρ. 1 ΥΑ 56902/215/2017 ορίζει ότι «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με: • την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία». • την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Προκηρυγμένου Διαγωνισμού» του εκάστοτε διαγωνισμού • την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: - «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» - «Οικονομική Προσφορά» - «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου».», η δε παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι «2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις

αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη.», ενώ το άρθρο 16 της ίδιας ΥΑ ορίζει ότι «υποβολή των πρακτικών, γνωμοδοτήσεων και εισηγήσεων των γνωμοδοτικών οργάνων, οι κοινοποιήσεις και οι προσκλήσεις των αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων προς τους οικονομικούς φορείς, οι διευκρινίσεις- συμπληρώσεις των τελευταίων προς τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς καθώς και κάθε άλλη επικοινωνία μεταξύ οικονομικών φορέων και αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων πραγματοποιούνται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος.». Άρα, ο νόμος με σαφήνεια ορίζει ως αποκλειστικό υποχρεωτικό και επαρκές μέσο κοινοποίησης εκτελεστών πράξεων, ως η νυν προσβαλλομένη στους διαγωνιζομένους και δη, με έννομη συνέπεια την έναρξη των οικείων προθεσμιών προς ενέργεια για τους τελευταίους και άρα, και της προθεσμίας άσκησης προδικαστικής προσφυγής, την κοινοποίηση μέσω της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Ουδόλως εξαρτά την πληρότητα της κοινοποίησης αυτής και τις έννομες συνέπειες της, από την ταυτόχρονη συντέλεση επιπρόσθετων μέσων, τρόπων και λειτουργιών γνωστοποίησης, οι οποίες ουδόλως προβλέπονται από το νόμο, αλλά εφαρμόζονται από το ηλεκτρονικό σύστημα κατά περίπτωση, προς απλή επίταση και διευκόλυνση, χωρίς όμως να συνιστούν προϋποθέσεις ολοκλήρωσης της κοινοποίησης και νομίμου συντέλεσης της. Συγκεκριμένα, με το ως άνω έγγραφο, η ανωτέρω αρμόδια Διεύθυνση απάντησε ότι «Η αποστολή μηνύματος μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» ενός ηλεκτρονικού διαγωνισμού από έναν χρήστη του Συστήματος (Αναθέτουσα Αρχή, Οικονομικός Φορέας, Επιτροπή Διαγωνισμού, κ.α.), συνοδεύεται παράλληλα και επικουρικά με τέσσερις πρόσθετες ειδοποιήσεις: α) με ειδοποίηση προς τον αποδέκτη του μηνύματος στην αρχική σελίδα του Συστήματος και ειδικότερα

στην περιοχή «Εκκρεμείς Ειδοποιήσεις» β) με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (eMail) του χρήστη-αποδέκτη, εφόσον είναι ενεργοποιημένη σχετική επιλογή στο προσωπικό προφίλ του χρήστη-αποδέκτη. γ) με ένδειξη και σύνδεσμο στην «Κονσόλα Διαχείρισης» ηλεκτρονικών προσφορών και ειδικότερα στην περιοχή «Μηνύματα που δεν διαβάστηκαν», που ειδοποιεί για μη αναγνωσμένα μηνύματα 2/3 δ) με ένδειξη και σύνδεσμο στην περιοχή του ηλεκτρονικού διαγωνισμού και ειδικότερα άνω του μενού επιλογών «Ενέργειες», που ειδοποιεί για μη αναγνωσμένα μηνύματα • Τα σχετικά στοιχεία των αποδεκτών, ο χρόνος αποστολής των μηνυμάτων και τα συνημμένα έγγραφα αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη στο χώρο της «Επικοινωνίας». Αυτές οι πληροφορίες και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 56902/02-06-2017 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) - Προμήθειες και Υπηρεσίες», απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη. Συγκεκριμένα επί των ερωτημάτων του εγγράφου αναφέρονται τα κάτωθι: 1. Επιβεβαιώνουμε ότι το γραφείο τεχνικής υποστήριξης χρηστών από την ηλεκτρονική διεύθυνση usersesidis@gmail.com, της υπηρεσίας μας απέστειλε την από 08/04/2021 συνημμένη στο έγγραφό σας απάντηση προς την εταιρεία ...Τα αναφερόμενα στην απάντηση «...Από τα αρχεία καταγραφής του συστήματος φαίνεται ότι γενικά λαμβάνετε ειδοποιήσεις μέσω email αλλά και εντός του συστήματος. Ωστόσο για τις ημερομηνίες και το διαγωνισμό που αναφέρετε όντως φαίνεται πως δε λάβατε. Διερευνούμε το ζήτημα και θα επικοινωνήσουμε μαζί σας μόλις το επιλύσουμε. Σε κάθε περίπτωση θα θέλαμε να επισημάνουμε πως η λειτουργικότητα αποστολής eMail παράλληλα με την εκάστοτε Επικοινωνία λειτουργεί επικουρικά, ...» επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι η εταιρεία ...για την

συγκεκριμένη επικοινωνία της 12/03/2021 του διαγωνισμού με ΑΑ ..., δεν έλαβε ειδοποίηση στην περιοχή «Εκκρεμείς Ειδοποιήσεις», ούτε ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. 2. Η συγκεκριμένη επικοινωνία είχε ως αποδέκτη «Όλοι οι συμμετέχοντες» (βλ. συνημμένο 1 - Στιγμιότυπο 12.03.2021 Επικοινωνίας), ως εκ τούτου η εταιρεία ...έλαβε την επίμαχη επικοινωνία στις 12/03/2021 και ώρα 11.27.26, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος, μετά του σχετικού συνημμένου αυτής. 3. Η ανάρτηση εγγράφων/πράξεων στο χώρο συνημμένα ηλεκτρονικού διαγωνισμού από τον χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής, δεν συνοδεύεται από κάποια πρόσθετη ρητή ειδοποίηση ή ενημέρωση όσον αφορά τους εμπλεκόμενους στην ηλεκτρονική διαγωνιστική διαδικασία, διότι αποτελεί επί της ουσίας φάκελο (αποθετήριο) των εγγράφων της δημόσιας σύμβασης, στα συνημμένα του οποίου έχουν κατά περίπτωση πρόσβαση εσωτερικοί χρήστες (Αναθέτουσα Αρχή/Επιτροπή Διαγωνισμού/Ελεγκτικοί Φορείς) ή/και πρόσθετα χρήστες των συμμετεχόντων στη συγκεκριμένη ηλεκτρονική διαδικασία Οικονομικών Φορέων ή/και πρόσθετα είναι ελεύθερα προσβάσιμα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος. Η συγκεκριμένη ανάρτηση ήταν ελεύθερα προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος.». Επομένως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, ουδόλως η αρμόδια υπηρεσία του ΕΣΗΔΗΣ ανέφερε σε αυτόν ότι δεν έλαβε μέσω της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ του διαγωνισμού την προσβαλλομένη, ήδη από 12-3-2021, ενώ άλλωστε, το γεγονός ότι η πράξη αυτή του κοινοποιήθηκε την 12-3-2021 προκύπτει ούτως ή άλλως από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, όπου την 12-3-2021 κοινοποιήθηκε μέσω της λειτουργίας αυτής σε «Όλους του συμμετέχοντες» και με ένδειξη «Προς Προμηθευτή», δηλαδή με απεύθυνση προς κάθε εγγεγραμμένο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και διαγωνιζόμενο οικονομικού φορέα και όχι τυχόν μόνο σε πρόσωπα της αναθέτουσας, η προσβαλλομένη πράξη ως συνημμένο σε σχετική ειδοποίηση περί της κοινοποίησης της. Ναι μεν, εξ όσων η υπηρεσία ΕΣΗΔΗΣ αναφέρει προκύπτει πως ο προσφεύγων δεν έλαβε την ουδόλως εκ του νόμου προβλεπόμενη, όλως συνοδευτική και επικουρική μετά της κοινοποίησews μέσω ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ του ΕΣΗΔΗΣ, ειδοποίηση στον χώρο

εκκρεμών ειδοποιήσεων-αδιάβαστων μηνυμάτων και ειδοποιητήριο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική του διεύθυνση, πλην όμως, με βεβαιότητα προκύπτει, όπως και η υπηρεσία ΕΣΗΔΗΣ επιβεβαιώνει, ότι ο προσφεύγων έλαβε την προσβαλλομένη στις 12-3-2021 ώρα 11.27.26 μέσω της λειτουργίας ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του ΕΣΗΔΗΣ και άρα, αν εισερχόταν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, μέσω αυτής της λειτουργίας στην οποία είχε κάθε πρόσβαση, θα είχε άμεση επαφή και δυνατότητα μεταφόρτωσης του αρχείου της προσβαλλομένης πράξης. Άλλωστε, δεν θεωρείται σύμφωνο με κάθε μέτρο ελάχιστης επιμέλειας, ο προσφεύγων να εισέρχεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και να εντοπίζει, ως και να εκτυπώνει κάθε σημείο όπου δεν φαίνεται η ειδοποίηση περί παραλαβής κοινοποίησης, αλλά να μην ανοίγει, με ενέργεια που απαιτεί μόνο μία πρόσθετη ή διαφορετική επιλογή του υπολογιστή του, την ειδική κατά νόμο προβλεπόμενη ακριβώς για την παραλαβή κοινοποιήσεων, λειτουργία ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ και αυτά μάλιστα, για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Εξάλλου, πέραν των ανωτέρω, πάλι στις 12-3-2021, η ίδια προσβαλλομένη αναρτήθηκε, δηλαδή δημοσιεύθηκε στον ελευθέρως πρόσβαση, όχι απλά προς κάθε οικονομικό φορέα-χρήστη ή εγγεγραμμένο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού ή διαγωνιζόμενο, αλλά προς κάθε εν γένει πολίτη και απλό χρήστη του ΕΣΗΔΗΣ με απευθείας πρόσβαση μέσω διαδικτύου, χώρο του portal του διαγωνισμού. Τούτο, ενώ η νυν προσβαλλομένη συνιστά συμμορφωτική πράξη της αναθέτουσας προς τις κοινοποιηθείσες την 5-3-2021 Αποφάσεις ΑΕΠΠ 438-439/2021, επί προηγούμενων προσφυγών στην ίδια διαδικασία και άρα, ο προσφεύγων είχε κάθε εύλογο ενδιαφέρον και αναμενόταν εξ αυτού κάθε εύλογη επιμέλεια, ένεκα και της ιδιότητάς του ως διαγωνιζομένου στη διαδικασία με συμφέρον να αναλάβει την υπό ανάθεση σύμβαση, να παρακολουθεί την ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ του συγκεκριμένου διαγωνισμού ή και το ελευθέρως προσβάσεως στον οιονδήποτε, portal αυτού, όπου εξάλλου σε όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού, η αναθέτουσα ούτως ή άλλως αναρτούσε κάθε προηγούμενη σχετική εκτελεστή πράξη της διαδικασίας και τούτο ενώ η προσφυγή δεν υποβλήθηκε με τυχόν καθυστέρηση ελαχίστων ημερών, αλλά παρήλθαν εν τέλει 38 ημέρες μέχρι να ασκήσει την

προσφυγή του.. Τα ανωτέρω ενώ σε κάθε περίπτωση, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποίηση συντελέσθηκε αποδεδειγμένα κατά τον μόνο νόμιμο προβλεπόμενο και επαρκή τρόπο, ήτοι μέσω της λειτουργίας «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ» του ΕΣΗΔΗΣ προς τον προσφεύγοντα. Άρα, η προσφυγή του, ασκηθείσα 28 ημέρες μετά την παρέλευση της οικείας προθεσμίας, ασκείται, παρά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, όλως εκπροθέσμως και άρα, απαραδέκτως.

3. Επειδή, ασχέτως και επιπλέον όλων των ανωτέρω, ο προσφεύγων επικαλείται ότι ο παρεμβαίνων δεν προσκόμισε αφενός την κατά τη σελ. 52 της διακήρυξης «Ο ανάδοχος πρέπει να καταθέσει στην τεχνική προσφορά του: ... 5.Βεβαίωση εγγραφής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) όλων των εμπλεκομένων με τη συλλογή, μεταφορά, διαχείριση των ΕΑΑΜ και τελική διάθεση (ΧΥΤΑ) σύμφωνα με την ΚΥΑ Οικ. 43942/4026(ΦΕΚ Β΄2992/19-09-2016).», όσον αφορά , αφετέρου την αναφερόμενη στη σελ. 52 της διακήρυξης «Για τις μονάδες αποστείρωσης να υποβληθούν τα παρακάτω : 1. Εκτύπωση από το Η.Μ.Α. της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης του προηγούμενου έτους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4.3.3 της ΚΥΑ 24944/1159/2006....», όσον αφορά τη μονάδα αποστείρωσης .... Πλην όμως, ούτως ή άλλως, κατά τη νέα διάταξη του άρ. 102 Ν. 4412/2016, όπως εισήχθη με το άρ. 42 Ν. 4782/2021 με χρόνο έναρξης ισχύος τη δημοσίευση του Ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36/Α/9-3-2021) την 9-3-2021, κατ' άρ. 142 παρ. 2 Ν. 4872/2021, πλέον ορίζεται ότι «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής

πρόσκλησης.» Εξάλλου (Απόφαση ΑΕΠΠ Επταμελούς 10/2021), οι νέες αυτές διατάξεις των άρ. 102 και 310 (ίδια με το άρ. 102 Ν. 4412/2016, όσον αφορά το Βιβλίο ΙΙ) Ν. 4412/2016 κατατείνουν στον περιορισμό των αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων για αυστηρά τυπικούς λόγους, ενώ πληρούνται κατ' ουσίαν οι προϋποθέσεις συμμετοχής, χάριν της ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού, της κάμψης της τυπολατρείας και του formalισμού και της διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, προς όφελος της επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών και της καλύτερης εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική Έκθεση του ν. 4782/2021, ως προς την επίμαχη διάταξη «Με το άρθρο 121 τροποποιείται το άρθρο 310 του ν.4412/2016 και εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς. Ειδικότερα, αναμορφώνονται πλήρως και απλοποιούνται οι διατάξεις, με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα συμπλήρωσης των υποβληθέντων στοιχείων της προσφοράς, με σκοπό τον περιορισμό των αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων για αυστηρά τυπικούς λόγους, ενώ πληρούνται κατ' ουσίαν οι προϋποθέσεις συμμετοχής. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποτελεί ουσιαστική μετατόπιση του εθνικού θεσμικού πλαισίου πλησιέστερα προς το πνεύμα της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (παρ. 3 άρθρου 56) της οποίας τη διατύπωση, ουσιαστικά, υιοθετεί. Η τροποποίηση του άρθρου κρίνεται αναγκαία χάριν της ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς

ανταγωνισμού, της κάμψης της τυπολατρείας και του φορμαλισμού και της διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, προς όφελος της επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών και της καλύτερης εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Με τη νέα διατύπωση, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας, αρκεί να μην τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα με τέτοιο τρόπο ώστε να του δίνεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και η αίτηση αυτή, της αναθέτουσας αρχής, να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ'αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.» Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι με τις νεότερες αυτές ρυθμίσεις δεν επιβάλλονται πρόσθετες υποχρεώσεις ή βάρη στους διαγωνιζομένους, αλλά, αντιθέτως, διευκολύνεται η συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, μολονότι στον νόμο δεν έχει περιληφθεί σχετική ρητή πρόβλεψη, κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων, οι ως άνω νεότερες ρυθμίσεις είναι εφαρμοστέες και στις εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες και λαμβάνονται υπ' όψιν από τα αρμόδια όργανα του διαγωνισμού κατά την εξέταση του παραδεκτού της υποβολής των προσφορών (βλ. ΕΑ 133/2019 σκ. 11). Τούτο δε, δεν αντίκειται στην αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, όπως κατοχυρώνονται στο εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι αφορά εξίσου όλους τους εκκρεμείς διαγωνισμούς και όλους τους διαγωνιζομένους (βλ. ΕΑ 133/2019 σκ. 11, 291/2019, σκ. 14, πρβλ. ΣτΕ 2029/2015). Περαιτέρω, εξάλλου, εφόσον οι εν λόγω ρυθμίσεις καταλαμβάνουν και εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες, είναι ληπτές υπ' όψιν τόσο από τα αρμόδια όργανα του διαγωνισμού όσο και από την ΑΕΠΠ, όταν η Αρχή επιλαμβάνεται προδικαστικής προσφυγής, με την οποία προβάλλονται αιτιάσεις σχετικές με ελλείψεις ή λάθη των εγγράφων και στοιχείων που προσκομίζονται

από τους διαγωνιζόμενους με την προσφορά τους ή και του ΕΕΕΣ ακόμη, ακόμη και αν οι διατάξεις του ν. 4782/2021 τέθηκαν σε ισχύ μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των στοιχείων αυτών από τα αρμόδια όργανα του διαγωνισμού (βλ. ΕΑ 133/2019 σκ. 11, 291/2019, σκ. 14). Αρκεί η διακήρυξη να μην περιέχει διάταξη σχετικά με το ζήτημα των διευκρινίσεων – συμπληρώσεων των εγγράφων των προσφορών των διαγωνιζομένων, τέτοια που να ρυθμίζει το ζήτημα ειδικώς, εξαντλητικώς και με σαφήνεια, ώστε να μην απαιτείται παραπομπή στη σχετική διάταξη του νόμου (άρθρο 310 ν. 4412/2016). Τούτο δε, διότι στην περίπτωση αυτή, οι κανόνες που τίθενται με τη διακήρυξη κατισχύουν, ως ειδικότεροι, κάθε άλλης διατάξεως, ανεξάρτητα, μάλιστα, από το αν η τελευταία διάταξη ρυθμίζει ζητήματα με τρόπο διαφορετικό από τη διακήρυξη (ΣΤΕ 1502/2003, ΕΑ 613/2009, 348/2010). Επομένως, δεδομένου ότι τα εκ του προσφεύγοντος επικαλούμενα έγγραφα σχετικής βεβαίωσης εγγραφής στο ΗΜΑ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ...ειδικώς και ως προς τη συλλογή και μεταφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων/αποστειρωμένα ΕΑΑΜ προς το ΧΥΤΑ και του ΧΥΤΑ ... περί της τελικής διάθεσης αποστειρωμένων αποβλήτων και+ έκθεσης για τη μονάδα αποστείρωσης., ακόμη και αν θεωρηθεί ότι απαιτούνταν με την προσφορά, σε κάθε περίπτωση είναι συμπληρωτέα κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016, ως ελλείψεις δικαιολογητικών της προσφοράς, συμπλήρωση που ούτως ή άλλως δεν άγει σε μεταβολή της προσφοράς, αφού δεν αναφέρεται σε το πρώτον κτήση απαιτούμενων για τη συμμετοχή, προσόντων, αλλά απλώς στην το πρώτον υποβολή αποδεικτικών εγγράφων που ανατρέχουν σε προσόντα ήδη υφιστάμενα στον χρόνο της προσφοράς, σε κάθε περίπτωση δεν προκύπτει εκ των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, βάση αποκλεισμού του παρεμβαινόντος, αφού άλλωστε δεν επικαλείται ούτε αποδεικνύει ο προσφεύγων, ότι η μη υποβολή των ανωτέρω ανάγεται στην ανυπαρξία σχετικής βεβαίωσης εγγραφής στο ΗΜΑ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ...ειδικώς και ως προς τη συλλογή και μεταφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων/αποστειρωμένα ΕΑΑΜ προς το ΧΥΤΑ και του ΧΥΤΑ ... περί της τελικής διάθεσης αποστειρωμένων αποβλήτων ούτε την ανυπαρξία έκθεσης για τη μονάδα αποστείρωσης.

Συνεπώς, ασχέτως του απαραδέκτου της προσφυγής, οι ισχυρισμοί της είναι και αβάσιμοι, δεδομένου πως δεν άγουν και αληθείς υποτεθέντες, στον εκ του προσφεύγοντος επικαλούμενο άνευ ετέρου αποκλεισμό του παρεμβαίνοντος.

4. Επειδή, κατ' αποτέλεσμα των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η Προδικαστική Προσφυγή. Να γίνει δε δεκτή η Παρέμβαση.

5. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο του προσφεύγοντος με αρ. ...και ποσού 600,00 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την Παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου με αρ. ...και ποσού 600,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21-5-2021 και εκδόθηκε στις 10-6-2021.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΞΕΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ